

[Poul Dalsager.]

fessorer, artikler osv. både af tilhængere og modstandere af den fortolkning, som markedsudvalgets flertal mener er den rigtige, nemlig at der ikke kan være tvivl om, at grundlovens bestemmelser om suverænitetsafgivelse er overholdt.

Det er af markedsministeriet over for udvalget oplyst, at den rådsdeklaration, hvori Luxembourgforliget indgår, er en del af grundlaget for Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, hvorfor en ophævelse af Luxembourgforligets bestemmelser ikke kan ske, medmindre der er enighed herom i medlemslandene. Dette er naturligvis interessant, idet Luxembourgforliget jo instituerer den såkaldte vetoret.

Jeg finder i øvrigt, at debatten om denne vetoret i nogen grad har været ført på vildspor. Sagen er jo nemlig den, at denne vetoret aldrig har været anvendt, idet man i forhandlingerne i Ministerrådet aldrig lader en situation komme så langt, at et land føler, at det er nødvendigt at anvende vetoet. Det har jo netop været karakteristisk for samarbejdet i De europæiske Fællesskaber, at man har talt sig til rette om de fremskridt, man agtede at foretage, og i de tilfælde, hvor man ikke har kunnet tale sig til rette, har man ladet forslaget falde.

Jeg anser også dette for at være en naturlig ting, idet jeg ikke tror på, at et internationalt samarbejde overhovedet kan foregå, hvis man forestillede sig, at nogle lande gav sig til at nedstemme andre lande i spørgsmål, som de pågældende lande anså for at være af afgørende betydning.

Hvad angår Norden og De europæiske Fællesskaber, ser det ud til, at der stadig er nogen, der tror på, at det nordiske samarbejde kan være alternativet til det samarbejde, som man skaber i De europæiske Fællesskaber. Jeg finder det her nødvendigt at henvise til, at alle nordiske forhandlinger om et økonomisk samarbejde af den karakter, som vi her taler om, jo desværre ikke har ført til noget resultat. Jeg tror bestemt ikke, at nye henvisninger til f. eks. præsident

Kekkonens udtalelser skal give nogen optimisme om, at et nordisk integreret økonomisk samarbejde i fremtiden kunne blive en mulighed, såfremt Danmark og Norge valgte at sige nej til De europæiske Fællesskaber.

Dette ses vel bl. a. af, at f. eks. de svenske forhandlinger og det svenske forhandlingsoplæg har gået ud på at få den tættest mulige integration med De europæiske Fællesskaber, uden medlemskab, men med de økonomiske virkninger, som mindretallet i markedsudvalget stort set advarer imod for Danmarks vedkommende.

Når man henviser til Nordek-forhandlingernes sammenbrud, er der vel grund til endnu en gang at fremhæve, at ingen af de nordiske lande var i tvivl om, at Danmark og Norge var ansøgere til De europæiske Fællesskaber og fortsat ønskede at være ansøgere til De europæiske Fællesskaber, inden Nordek-forhandlingerne blev indledt.

På det udenrigspolitiske område har debatten naturligvis også gået meget ivrigt i sommerens og i forårets og efterårets forløb. Det har ofte været påvist — tilsyneladende uden resultat — at Romtraktaten og de øvrige traktater, som Danmark tiltræder ved medlemskab, intet indeholder om udenrigspolitik. Dette betyder, at såfremt man i fremtiden skulle ønske at udvide De europæiske Fællesskabers samarbejde til også at omfatte udenrigspolitik — hvad jeg ikke anser for at være særlig sandsynligt — ville det indebære vedtagelse af nye traktater eller tilføjelse til Romtraktaten, som ikke kan foretages, medmindre samtlige medlemslande er enige, og en sådan tiltrædelse kan jo ikke foretages for Danmarks vedkommende, medmindre den bliver vedtaget, som tiltrædelse til Fællesskaberne skal efter grundloven. Det betyder altså, at Danmarks tilslutning og selvfølgelig også alle andre medlemslandes tilslutning til en sådan udvidelse af Fællesskabernes samarbejde ville være ubetinget nødvendig.

Herudover vil jeg dog gerne tilføje, at jeg anser udenrigspolitisk samarbejde, også det,